

Οι Βάκχες γράφτηκαν τον τελευταίο χρόνο της ζωής του Ευριπίδη, και ανέβηκαν στην Αθήνα μετά το θάνατό του, το 403 π.Χ. κερδίζοντας το πρώτο βραβείο.

Το έργο προλογίζει ο θεός Διόνυσος ο οποίος βρίσκεται στη Θήβα και δηλώνει το όνομα και την προέλευσή του τονίζοντας ότι πήρε ανθρώπινη μορφή για να επιβάλει τη λατρεία του και για να εκδικηθεί όσους αμφισβήτησαν τους θεϊκούς γάμους της μητέρας του Σεμέλης. Δηλώνει ότι οι αδελφές της μητέρας του, ανάμεσα σ' αυτές και η Αγαύη, έχουν κάνει μεγάλο σφάλμα που παρουσίασαν σαν ψέμα την καταγωγή του από τον Δία. Γ' αυτό το λόγο, υπέβαλε σ' αυτές αλλά και σε όλες τις γυναίκες της Θήβας τη βακχική μανία.

Πράγματι, οι γυναίκες της Θήβας βρίσκονται στον Κιθαιρώνα, όπου μαγεμένες από τον Διόνυσο, εκτελούν τα μυστήρια της νέας θρησκείας. Μάζι με τον Διόνυσο έχουν έρθει οι Βάκχες (γυναίκες της Λυδίας που αποτελούν και το Χορό της τραγωδίας), οι οποίες εγκωμιάζουν την τρομερή δύναμη του νέου θεού και καλούν το λαό να πάρει μέρος στην οργιαστική του θρησκεία.

Ο βασιλιάς της Θήβας Κάδμος, πατέρας της Αγαύης, είναι πια γέρος και έχει παραδώσει την εξουσία στον εγγονό του Πενθέα. Υπό την επήρεια του Διονύσου, ο Κάδμος και ο μάντης Τειρεσίας ετοιμάζονται να ανέβουν στον Κιθαιρώνα για να πάρουν μέρος στις μυστηριακές τελετουργίες. Ο Πενθέας, που δυσφορεί για τη βακχική επιδημία που έχει πλήξει τις γυναίκες της πόλης, τους κοροϊδεύει και προσπαθεί να τους αποτρέψει πιστεύοντας ότι η νέα θρησκεία διαφθείρει τα ήθη των γυναικών και διαλύει τους συζυγικούς θεσμούς. Σύλλαμβάνει και φυλακίζει τον Διόνυσο χωρίς να γνωρίζει ποιος είναι.

Ο Διόνυσος δεν αποκαλύπτει τη θεϊκή του ιδιότητα, αλλά δηλώνει πως είναι απεσταλμένος του Διονύσου για να διαδώσει τη θρησκεία του στον κόσμο, και ο Πενθέας οργισμένος διατάζει να τον κλείσουν πάλι στις φυλακές.

Λίγο αργότερα ο Διόνυσος καλεί τις Βάκχες να ετοιμαστούν γιατί έφτασε πια η ώρα της τιμωρίας του άπιστου βασιλιά ενώ ο Πενθέας σκέφτεται να καταφύγει στα όπλα για να τις αντιμετωπίσει. Πείθεται όμως από τον Διόνυσο, που ακόμα κρατάει μυστική την ταυτότητά του, να πάει στον Κιθαιρώνα μαζί του

και να παρακολουθήσει ο ίδιος τα μυστήρια της νέας θρησκείας. Μαγεμένος από τον θεό ο Πενθέας βρίσκεται πια στο έλεός του.

Σε λίγο, ένας εξάγγελος περιγράφει το τραγικό τέλος του νεαρού βασιλιά της Θήβας: Οι Βάκχες, αφού εντόπισαν τον Πενθέα, με εντολή του θεού τον περικύλωσαν και τον κατασπάραξαν. Μάταια εκείνος παρακαλούσε την μητέρα του να τον βοηθήσει. Ο Χορός εξυμνεί με δέος τη δύναμη του θεού, ενώ την ίδια στιγμή παρουσιάζεται η Αγαύη που βρίσκεται ακόμη σε κατάσταση μανίας να κρατά στα χέρια της το κεφάλι του Πενθέα. Έχει την εντύπωση πως είναι ένα σκοτωμένο λιοντάρι και καλεί τους Θηβαίους να γιορτάσουν μαζί της για το θήραμα. Το φρικτό θέαμα πλημμυρίζει τη σκηνή. Η Αγαύη συνέρχεται, συνειδητοποιεί ότι το κεφάλι είναι του γιου της Πενθέα, και παραδίνεται σε ένα σπαρακτικό θρήνο.

Σε λίγο παρουσιάζεται στη σκηνή ο Διόνυσος, με την θεϊκή του μορφή, επαναλαμβάνει πως με τα έργα του ήθελε να τιμωρηθούν ο Πενθέας και όλοι όσοι δεν πίστεψαν στη θεϊκή καταγωγή του Διονύσου.

Η τραγωδία τελειώνει με την εντολή του θεού να εξοριστούν η Αγαύη και οι αδελφές της από τη Θήβα, και με την πρόβλεψη ότι ο Κάδμος θα υποφέρει ακόμα μέχρι να μεταμορφωθεί σε φίδι οπότε θα βρει οριστικά τη γαλήνη.

ΕΥΡΙΠΙΔΗ

“ΒΑΚΧΕΣ”

ΕΘΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ

Μετάφραση: **Κ. Χ. Μύρης**
Σκηνοθεσία: **Σωτήρης Χατζάκης**
Σκηνικά*: **Γιώργος Πάτσας**
Κοστούμια: **Έρση Δρίνη**
Μουσική: **Σαββίνα Γιαννάτου**
Χορογραφίες: **Ομάδα χορού Sinequanon**
Φωτισμοί: **Λευτέρης Παυλόπουλος**

Με σειρά εμφάνισης:

Διόνυσος: **Λάζαρος Γεωργακόπουλος**
Τειφεσίας: **Μανώλης Μαυροματάκης**
Κάδμος: **Θεμιστοκλής Πάνου**
Πενθέας: **Ιερώνυμος Καλετσάνος**
Θεράπων: **Δημήτρης Αγαρτζίδης**
Αγγελος Α': **Μανώλης Σειραγάκης**
Αγγελος Β': **Βασίλης Χαραλαμπόπουλος**
Αγαύη: **Λυδία Φωτοπούλου**

ΧΟΡΟΣ

Φωνητικά: **Σαββίνα Γιαννάτου**
Γεωργία Τσαγκαράκη
Ζαχαρούλα Οικονόμου
Κόρα Καρβούνη
Δέσποινα Αναστάσογλου
Χριστίνα Μαξούρη
Δήμητρα Σιγάλα
Δήμητρα Λαρετζάκη
Ανδρομάχη Δαυλού
Δημήτρης Σωτηρίου
Ερμής Μαλκότσης
Κίκη Μπάκα
Ελένα Τοπαλίδου
Δέσποινα Δραμισιώτη
Σταυρούλα Σιάμου
Δημήτρης Αγαρτζίδης
Μανώλης Σειραγάκης